

Közművelődésünk fejlődése.

Irta: **Molnár Viktor** miniszteri tanácsos c. államtitkár.

A népek élete akkor egészséges, és az állami élet akkor biztos, ha nagy nemzeti ideálok lelkesítik az embereket, amelyek az emberek sajátságos elgúléletlenségét a fennálló renddel a jövőre irányozzák, és ezáltal a fokozatos haladást biztosítják.

A mindinkább szélesebb alapokra kerülő állami és társadalmi élet eszményei között a legnépszerűbb és legtermészetesebb ideál az, amely az embertömegek szellemi, erkölcsi és esztétikai nevelését egyetemessé és általánossá akarja tenni.

Különös nagy átalakító hatással van az egész társadalomra a műveltség és a tudomány, mert a vagyon mellett a műveltség az, amely az embereket az ugynevezett felső és alsó társadalmi osztályokra szétválasztja és kétségtelen, bár kevéssé szokik szembe, hogy a műveltség milliósai ép olyan veszélyesek lehetnek a társadalmi rend egészséges fejlődésére, mint a túlnagy vagyon birtokosai.

A művelődési mozgalmak között, amelyek az utolsó évtizedben Európaszerte elterjedtek, a legjelentősebb az a törekvés, hogy a tudomány eredményeinek népszerűsítésén túl maga a tudás terjesztése, az elősmert igazságok tanulmánya szolgálataiba álljon a nemzeti élet szorosabb egységének és elősegítésé nyugodt, háborítlan kialakulását.

A néplélek minden időben mint egy ösztönszerűleg kereste a széthúzó egyéni törekvések közepette az összekötő kapcsolatokat.

Régibb időben a vallásos eszmék voltak nagy keltő hatással a nemzeti érzületre; majd az irodalom, költészet és művészet kerültek bensőbb kapcsolatba a néplélek termékeivel; a monda a népköltés és a náziipar elemeivel is nyertek nagy jelentőséget a nemzeti lét harcában.

Tagadhatatlan azonban, hogy a vallás, bár őszinte alázat és ájtatos buzgóság nagyobb közönségben is nyilvánulhat, mégis inkább az egyes lélek boldogulását és üdvözülését veszi célba, és azért a vallást a társadalmi és állami rend ajapiául és nem

céljául kell kitűzni, mert egyetemes jellege, mint összekötő kapocs, az idők folyamán elhalványult; költészet és művészet pedig, amennyiben remeik alkotóik egyéniségének kifejezői, számot tartanak a rokon egyéni érzület visszhangjára, de csak válságosabb, vagy ünnepeiből helyzetekben válhatnak az egész népet lelkesítő szózáttá és csekély befolyással vannak a szociális erőviszonyokra. Egyedül a tudomány egyetemesebb érvényű, értelmes bizonyításon alapuló eredményeitől várhatni, hogy oly egyesítő meggyőződésnek legyenek alapjai, aminél nélkül a rendekre, osztályokra tagolt társadalom egységes nemzeti életet nem folytathat. Ez az alapja tehát annak a törekvésnek, mely elég jellemzően, Angliából indult ki, a modern államéletnek ősz hazájából, hogy bevigye az elméleti tanulmány szeretét és a tudás felvilágosítását a nép minden rétegébe, és a tudomány meg a műveltség iránti szeretet és becsülését a nép minden rétegében állandóan ébren tartsa.

Nálunk a Szabad Lyceum szervezése indította meg a mozgalmat és elsősorban a középosztály köreiből kívánt hatni. Majd inkább idegen példákön igazodva, folytatódott a mozgalom a Szabad Lyceum munkásságában és legújabb ily hajtása, a Népakadémia néven, kiválóan az alsóbb rétegeket törekszik bevonni az olynemű tanulmányba, mely nemcsak a közelfekvő hasznosságot, hanem a szellemi közösség ápolását, a művelődés áldásaiban való tudatos részvételt tekinteli céljának.

Kétségtelen, hogy a szabad intézmények mind e három ági és foku munkásságára szüksége van — a szorosabb szervezetűekön kívül — a közművelődésnek.

Az alsóbb néposztályok rászorulnak — az iskolai tanításon túl — szűkkörű tapasztalataik bővítésére. Föl kell előttük tárnunk legalább is hazánk természetes viszonyainak kevésbé ismert tényeit, nemzeti történelmünknek, irodalmunknak és művészetünknek tanulságos és lelkesítő adatait; majd az idegen országok és nemzetek példáinak bemutatásával alkalmat kell nyújtani összehasonlításra és közállapotaink szükséges bírálatára, hogy gondolkodva és

okulva vehessen részt népünk minden fia a kívánatos és folytonos haladás munkájában.

Középosztályunk műveltsége, ha itt-ott talán külső máz tekintetében javult is, nagyon is szükségét láthatja a szélesebbkörű tájékozódásnak: a tudományos kutatás megállapodott fogalmi eredményei, valamint igazságainak és tételeinek rendszeres kapcsolatai körül. Mai nap, az élet bonyodalmaiban, ilyen eligazodás hiányában, összefoglaló elmélkedő képesség nélkül tudatos közreműködést nem várhatunk a nemzetek nagy versenyében középosztályunktól, amelyre pedig nemzetünk jövője alapítva van. S végre még azok is, akik tudományosan előkészülettel léptek pályájukra, nem lehetnek el a tudományoknak a folyton gyarapodó felfedezésekkel járó nagy átalakulásában, az új problémáknak és módszereknek pontos ismerete nélkül. Szükséges, hogy a mindennapos gyakorlatban el ne tespedjenek, hogy azok részéről, akiknek feladata a tudás hagyományainak megőrzése mellett a tudomány továbbvitele, a főiskolák tanárai részéről időnkint bepillantást nyerjenek a tudós vizsgálat műhelyébe és hogy ez uton fönttartsák a tudós pályák közössége.

Ime, körvonalakban a három, már megalakult intézmény, a Népakadémia, a Szabad Lyceum és Szabad Egyetem külön sajátos feladatának egymást segítő és kiegészítő működésének jellemzése.

Ezen intézmények között és mellett működik az Uránia Magyar Tudományos Egyesület és az Uránia Magyar Tudományos Színház, amelyek szélesebbkörű szervezeteiknél és sokoldalú eszközeiknél fogva a fent elősorolt intézmények között országos jelentőségűek nemcsak azért, mert egyetemes jellegűknél fogva az egész országban egymagukban állanak, hanem különösen azért, mert működésüket az egész országra, a fővároson kívül nemcsak az ország majdnem minden városára már kiterjesztették, hanem az ország legkisebb községébe is eljutnak felvilágosító, oktató és nemesítő tevékenységükkel.

MENRATH L. FIA butorházában:

butorok, szőnyegek, képek, függönyök — dísz-
tárgyak a legnagyobb választékban, a legszebb
kivitelben kaphatók.

Kossuth Lajos-utca 46-48.

Régi megbízható cég.

Alapított 1843.

Telefon 68.

Szőnyegek, függönyök, terítők, és
minden lakásberendezési tárgyak
nagy választékban.

Nincs egészségtelen, nedves lakás!

Tegyen kísérletet KLEIN IMRE találmányával „Menőtes“-sel. Szabadalom bejelentve. Minden egészségtelen lakást lakhatóvá, egészségessé tesz. Frappans siker. Eltávolítja a nedvességet, saletromos kiütéseket. Különösen az új építkezéseknél ajánlatos e kitűnő védő szer alkalmazása, mely örök időre a lakás nedvességellentálló képességét biztosítja.

Építő- és műbádogos műhelyét is a t. közönség b. figyelmébe ajánlja.

TELEFON 285. Tervek, rajzok díjtalanok.

Telekeski-utca 6. sz. Kenyér-utca 11. sz.

KLEIN IMRE

építő- és műbádogos.

A csalók királya.

Abban a hiszemben élt Dugits Iván palánkai kereskedő, ha „kalapkirály“, „nyakkendő“ — „harisnya“ — „cipő“ — „zsinor stb. király létezhet. Miért ne lehetne ő a csalók királya, mikor koronázatlan fejére e révén annyi babér hullott már?!?

Évekkel ezelőtt, mint katonaszökevény elhagyja hazáját Szerbiát és Fehértemplomban kézműművelést nyit. Az üzlet nem ment, de a gazda az illavai fegyházba ment, ahol 10 és fél évet ült, mert bebizonysodott rá, hogy üzletét fölgyújtotta. Akkor több embert, kiknek tartozott érzékenyen károsított meg. Mikor a fegyházviselt ember ismét szabad levegőt szívatott, nem a veszélybenforgó hazája védelmére siet, hanem letelepszik Németpalánkán. Értette a módját, hogy miképpen lehet a hitelezőket becsapni. Palánkán Schrack óras 3500 K. készpénzt ad neki. Markovics Ignéc a fehértemplomi ismerős 10000 K. hitellel támogatja. Kenyér Z. gmond és Léderer A. budapesti kereskedők 18000 K.-val vannak érdekelve. Egy vendéglősnek 15000 K. készpénzzel tartozik. Hitelezőt oly körömfönt csalással tudta tévútra vezetni, hogy mindegyikük vakon bízott benne. 1912. november havában már nem fizet. 26 K-ért perlik, végrehajtják és meg ekkor 60000 K. árú rendel, melyet potom áron elkötve vetél. Mikor az egyik budapesti cég nem akar neki hitelezni, akkor revolvert szegez az egyik főnök mellé. Később midőn belátta, hogy teljesen megesappon a hitele, akkor 38000 K-t fizet, de az nem volt elég a hitelezők kiengedítésére, mert még akkor 40000 K. főnnyaradott. Óriási rakortartott. Minden segédjének üzletet rendezett be. Kettő ezek közül Amerikába szökött Kovácsévics Mihály is egyike azoknak, ki volt főnökével összejáratott, mert a Mitrovicán létesített főközület áruja is Dugits Jován üzletéből kerültek ki. Az adás-vevési szerződésükkel még a kir. közjegyzőt is félrevezették oly rafinériával dolgoztak. Volt „főktelep“: Szilbáson Radenkovics Milán „vezetésében“, ki fazekasmester volt. Sokszor azonban a híres „nőcnőc“ kikiáltó szerepet töltötte be. „Minden darab nőc nőc csak nőc grajác.“ Ezen kívül volt neki egy Nikolsin Lazár nevű főkösa, ki valamikor vendéglős volt. E-nél 9350 K. áruraktár volt elhelyezve. Természetesen Dugits Jován tulajdonát képezte. De ne szaporítsuk a szót, mert teljes valóságában képtelen a legélesebb fantázia is leírni azt a sokéssalát, amit ez az ember — és el kell ismerni, — elég ügyesen, követett el. A „csalók fejedelme“ címzés megilleti őt, mert világégeket tudott becsapni és orruknál fogva 2 évig vezetni.

A vád képviselője Karácsonyi alügyész egész könyvet állított össze a bűnlajstromból. Minden egyes esetre kiterjeszkedik. A büntető törv. 414 szakasza értelmében kívánja a büntetés kiszabását és a 64 § alkalmazását, hogy min ki külföldi kiutasításra. A legnehezebb től. dat jutott dr. Hadzsi Kosta védőnek, ki minden igyekvésével sem tudott a védenec érdekében enyhítő körülményt találni. Nem szokásos frázisok vittek az ügyvédet a védelem mezéjére, hanem az okos logikájának egész tárházában sem volt más amire építeni lehetett, mint a rossz pénzügyi viszonyok. A törvényszék: dr. Fischer Frigyes elnök Polgár és Korén-Scheck szavazo bírák tanácskozása után Fischer elnök kihirdeti az ítéletet. Az ítélet nagy jogi tudásról ad szá-

Pászthy és Zsigits fogműterme.

Foghuzás és foggyökérluzás, fogak fehérítése és tisztítása, fogtömések aranyból, platinából, amalgamból, porcellán masszából, arany és platina koronák, aranyhidalások. **Csapfogak.** Fogsorok szájpaddás nélkül vágásra teljesen alkalmasak, kautschuk munkák. Hibás fogsorok átdolgozása. Fog regulató.

Vidékiek 24 óra alatt megkapják fogsoraitak.

Foghuzás szegényeknek naponta 12-1-gig ingyen.

Duna-utca 26. sz.

mot. Az óriási anyag, a vádolt nagy rutinnal kiesztelt családja sok munkát adott a törvényszéknek. A tárgyalás menete alatt az elnök kereszt-kérdéseivel valóságos vesszőfutást rendezett. A vádolt úgy mind a kelepcebé került róka: megtört.

Mikor az elnök az ítéletet kihirdeti alaposan megéckezte a vádlatot és a könnyen hitelező kereskedőket. Az ítélet vádlatot két évi fegyházzal sújtja, cinkos társa Kovácsévics 6 hónapi börtönt kapott. Mindkettő büntetésük ideje után az országból száműzetnek.

Szerbiai alattvalók, kik akkor, midőn hazájukat veszély fenyegette, nem siettek haza. Az elnök hangsúlyozza, hogy halál vár rájuk, mert katonaszökevények. „Jobb lett volna — úgy mond — ha családjaik helyett a hazájuk védelmére siettek volna“.

Felbuzdultak. A letartóztatott elsőrendű vádolt kéri a szabadlábra való helyezését, míg a főbebezes eldől. — Nem szököm én meg kérem, mondja — mert ha hazámba mennék, akkor főbelelnek. — A bíróságot nem tudta megpuhítani. Nem teljesítette kérését. A kereskedői világ okulására foglalkozunk oly részletesen ezzel az ügygel, hogy jól fontolják meg, kinek érdemes hitelezni és azért is, hogy a tisztességes kereskedelmet elősegítsük. Különösen a mi piacunkat akarjuk a salaktól megtisztítani. Mert az mégis csak a legnagyobb impertinencia, ha a kereskedő tudja, hogy fizetéskeptelen és mégis derüre-borura rendeli az árut. Ezeket potomány eladja. Az így lopott pénzt biztonságba helyezi. Ha a csekély berukkolási időt kitölti, akkor ő a nagy ur, adja a bankot. Előveszi az elrejtett pénzt. Kérlelhetetlen szigorúsággal orosztozzuk majd a jövőben is ezeket az embereket.

Az újvidéki és palánkai határszéli ren őrséget eisz. ercs üeti azért, mert e nagyszabású büncselekményről rántotta a leplet. Sokáig tartott a farszót nyomozás, míg végre eredményt tudtak elérni. Egy nagy ládarávaló akta fekkdt a törvényszék előtt, melyet a rendőrségnek át kellett néznie. Ilyen nagyszabású büncselekmény a ritk: sárók közé tartozik.

A hiteltudakoló íródákat is másképpen kell szervezni, míg a hitelvédő egylet sem ér semmit. Latuk ezen a tárgyaláson. A képvisel-je

még a száját sem nyitotta ki, kivéve, ha ásitott Tisztítás kell az egész vonalon, hogy a becsültetes kereskedelem megóvássék.

Cs. M.

Szentistvánnapi nagy ünnepély az ügető versenypályán.

Szent István napján a fővárosba rándulóknak eseményes ünnepe lesz a Központi Zsófia Gyermekkorház javára az Ügetőversenypályán rendezendő nagy sportmultság, amely delután 2 óráttól a sport minden ágazatára kiterjedő programmal fog lefolyni és amelynek belépődíja az összes helyekre 1 koronában állapítottott meg. A rendezőségnek ugyanis az volt a főfőtelevése, hogy a Szent Istvánnapi ünnep közönsége minden nagyobb megterhelés nélkül egy olyan nagyszabású sportünnepélyben részesülhessen, amelyet csak ily kivételes humanus alkalommal az összes tényezők áldozatkész közreműködése mellett lehet rendezni, mert ugy az országosan népszerű Ferencvárosi Torna Club, s a Magyar K. rékpáros Szövetség amelyek az egész delutánra terjedő sportprogramot önzetlenül rendezi, mint a gyermekszanatorium kormányzótanácsa ezalkalommal a nagyközönség igényeit mindenképpen értékes programmal és olcsón kívánják kielégíteni. A sportmultság céljaira báró Vojnick Sándor, az Ügetőverseny Egyesület elnöke átengedte az egész versenypályát, amelyen delután 3 óráttól kezdődik a Ferencvárosi Torna Club atletikai verseny, a következő számokkal: 1. 100 yard előfutás, 2. sulydobás II. osztály, 3. 100 yard döntő, 4. 1/4 angol junior, 5. magasugrás senior, 6. 120 yardos gát, 1. osztály, 7. gerely junior, 8. fél angol I. osztály, 9. gyaloglás, 120 yardos, 220 yardos, siktutas, handicap, 10. diszkoszvetés, II. 1/4 angol gátfutás junior, 12. 2 angol senior, 220 yardos döntő, 13. távolugr s junior, 14. olimpia stafeta.

A sportverseny értékes díjazásáról gondoskodás történt, Majd a Magyar Kerékpáros Szövetség nagy versenye következik. A hatalmas sportprogram folytán az egyes számok között csak a legszükségesebb szünet fog tartani. A nyertesek között az értékes díjakat Bezerédi V. áll. titkár, a gyermekszanatorium ügyvezető elnöke fogja kiosztani. Az ünnepély színhelyén a legutóbbi dalverseny első érémlel kitüntetett, s Gyórfly János elnöklete alatt álló Budapesti Lyra Dalkör fog hangversenyt rendezni Kaszás Gyula karnagy vezetésével kiváló műsorral. — Az est beálltával az Apolló Projectograph ünnepi vetített előadást tart a szabadban a nagytribün előtti téren. s ujdonságainak legérdekesebb képeit fogja bemutatni. Azonkívül nagyszabású tombolajáték-ről is gondoskodott a rendezőség, amely a közönség kényelmét azzal is kívánja szolgálalni, hogy Szent Istvánnapián ingyen omnibuszjáratot is létesít oly módon, hogy mindazok, akik a városi omnibuszokon, amelyek minden vonalról az ügetőversenypályáig közlekednek, váltják meg 1 koronás belépőjegyeiket, azokat a omnibuszokcsik ingyen kötelesek az Ügető versenypályára szállítani. Azonkívül a ünnep irányban villamos vasut kocsik is fennakadás nélkül fognak a közönségnek rendelkezésére állani. — A közönséget az ünnepély színhelyén semmiféle külön megadózattással nem fogják terhelni, a ennyiben sem jótékony árusítás sem külön sátrak egyáltalán nem lesznek és a gazdag sport és egyéno programot kizárólag az

Reggelzés előtt félpohár Schmidt ha uer-féle

Használata valódi áldás gyomorhajosoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserű viz

Az elrontott gyomor 2-3 óra alatt teljesen rendbehozza. Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

✓ Kapható helyben és környéken minden gyógyszerárban és jobb létesítményekben.

Johann Maria Farina Gegenübe dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz. Aktor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holezer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-utca 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerehető be az

eredeti minőség.

1 korona belépődíj ellenében nézhetik végig az ünnep közönsége. — A postán elküldött jegyek csak arra az esetre bírnak érvényességgel, ha legkésőbb az ünnepélyt megelőzőleg a jegyek értékeit a gyermekszanatórium pénztárába befizelik. Az 1 koronás jegyek előre válthatók a tőzsdékben, jegyirodákban, a Nemzeti Színház előtti pavillonban, valamint a gyermekszanatórium központi irodájában Stähly utca 15., ahol telefonon József 11-65 is rendelhetők a jegyek. — A telefonrendelésre külön költség nélkül házhoz szállítja az iroda a kívánt jegyeket.

Magyar-Lengyel egyesület felhívása.

A kegyetlenül lassan kivégzett Lengyelország éppen egy félszázaddal ebből mutatta meg a világnak, hogy a sirba tetszalottként nyugszik csak s a test nem indult feloszlanak még, mint a hógyan az orosz hóhér hitte, hanem cserélt lapang benne a melyik megzörgetni képes kriptája ajtaját s kardot tud adni a kézbe.

1863 az utolsó lengyel szabadságharc éve. A szerveztlenség, a tulnyomó erő s a parasztság ravasz félrevezetése sikertelenné tette a hazafiak hősiességét, önfeláldozását. Hiába szólalt fel érdekükben Anglia, Franciaország, Ausztria, a diplomáciai beavatkozást mereven utasította vissza az Orosz Birodalom, s a leverettek rosszabb sorsa kerültek, mint voltak odáig.

Am a lengyelek nagy ünnepségek között állik meg mégis a felkelés felszázados évfordulóját. Nekik nem szabad a jelenben élni — hat a múlt emlékeibe járnak vissza. Öröm pirja ég arcukon, múlt győzelemre gondolva s könnyekkel öntözik az elvesztett csaták sebeit, az elesett hősök sírját, azokból várva a szabadság virágának felvirágását.

Minket, m: gyarokat, testvéri szeretettel hívnak, hogy vegyük részt nemzeti ünnepükön. S nekünk eleget kell tenni a felhívásnak, hogy együtt örüljünk velük, hogy könnyeink összefolyjanak az övéikkel. Szabadokon keresztül együtt vittük ki részünket jobban, rosszban, s ma nincs a világon két annyira egymásra utalt nemzet, mint a magyar és a lengyel.

Lembergben várnak bennünket, fogadtatásunk olyan lesz, a milyet a világ leglelkesebb nemzete tud adni, egyetlen igaz barátjának.

A Magyar-Lengyel egyesület felszólít mindenkit a kinek szívében becsülés, szeretet van a nemes lengyel nemzet iránt, hogy vegyen részt abban az utban a melyet folyó évi szeptember hatodikán szombatán lengyel földre tesszünk, hogy ez a testvéries látogatás mennél imponzánsabb legyen, s külső méreteken is kifejezője a lengyelek iránt való rokonszenvünknek.

Jelentkezések és esetleges kérdézősködések Miklósi Ferdinánd Leo egyesületi titkárukhoz (Budapest, X., Szabóky-utca 44) intézendők.

Budapeste 1913 augusztus havában. Haza-fias üdvözlettel a Magyar-Lengyel egyesület.

Nyáry Albert báró, elnök, Krejcsy Rezső dr. a budapesti kerek, és iparkamara titkára, főtitkár, Miklósi Ferdinánd Leo nagykereskedő, titkár, Piniński Viktor né grófnő, hölgybizottsági elnök.

Vasárnapotól — vasárnapig.

Házasság. E hó 14-én tartja esküvőjét dr. Goldstein Manó újvidéki ügyvéd Schosberger Paula úrlánnyal.

Élőleptetés. Adam Jenő főgimnáziumi tanár a 8. fizetési osztály 3. fokozatába léptetett elő.

A posta új főnöke. A kereskedelemügyi miniszter az újvidéki postahivatal vezetésével Bruckner Lajos budapesti posta- és távirtdirektor bízta meg. Általában igen előzékeny, finommodoru úri embernek ismerik.

Bucsuzás a volt főnöktől. Az újvidéki posta- és távirtdirektor tisztviselői szombaton este a „Fehér-ökr” vendéglőben bucsulakomát rendeztek. Volt főnökük Tibor Mihály posta- és távirtdirektor nyugalmába vonulni készül. Elhagyja Újvidéket. A volt főnök iránti szeretet, tisztelet jutott e lakomán kifejezésre. Tibort nemcsak a tisztviselők kara és általában a főnöksége alá tartozó alkalmazottak tisztelték és nagyrabecsülték, hanem város egész közönsége, mert Tibor igazságérzetével mindig azon volt, hogy a közönség érdekeit szolgálja és szolgálta.

Halálozás. Péterváry Sándor nyug. városi számtiszt életének 72. évében rövid szenvedés után e hó 5-én elhunyt. Péterváry egyenes jellemű egyéniség volt. Nemigen érintkezett a politikai világgal, mert őt egyik párt sem tudta kielégíteni. A városházán gyászlobogó hirdeti elhalálozását.

Életmentő rendőr. Szerdán d. u. 3 órakor a hajhíd mellől a Dunába ugrott Prémics Kata iredhi illetőségű, jómódú gazda leánya, kit szerelmi bánata kergetett az öngyilkosságba. Egy kéményseprősegéd szöktette meg a leányt kit azonban, mint külföldit a rendőrség kitoloncoltatott. A leány haza nem mert menni, mert félt szülőitől. Újvidéken sem volt maradása. Mint az örült jött-kelt és bolgongott mindenfelé. Kedvese nélkül nem tudott élni. Ellen-szomján, kétségbeesve a Duna medréhez vándorolt és mikor a legkevésbé ember jár a pétervári oldalon, bevetette magát a hullámok közé. A másik, az újvidéki oldalon őrszemelőllő 50. számú rendőr Kapás Pál észrevette, egy csónakot oldott le és nagy erőfeszítéssel az öngyilkos felé evezett, pedig az ár sodorta, miután a víz igen nagy. Szerencsére a leány lábát fölvetette a víz és a rendőr elkapta, bevonozta a csónakba, 15 percnyi szakadatlan élesztési kísérletek után a leány magához tért. Az esemény sok embert csodított a partra, kik megdicsérték a derék életmentőt. Kell, hogy illekedés helyen is tudomást szerezzenek róla, hogy ezt a derék, hős rendőrt illő jutalomban részesítsék. Csodáljuk azt a kitűnő szakértelmet, milyel a rendőrlégység rendelkezik. Ez életmentésben teljesen otthonosak, amit az emondott élesztési kísérlet legjobban bizonyít.

Halálozás. Wichtner Pál volt városi kézbesítő 82 éves korában csütörtökön meghalt. A boldogult köztisztviselőben álló gyöny volt. Tenetése a tűzoltóság és hadastánok zene kíséret mellett voltak ki.

A határszéli rendőrség Brandl Péter jámi (Ausztria) születésű 60 éves gépészt ki 13 év és 8 hónapot a börtönben töltött az országból kit utasította. Telepe Újvidék és környéke volt. In-

nen ágaznak szét a büntényeinek szála. Okirat-hamisítás, értékpapirhamisítás, hamis pénz forgalomba hozatala stb. terhelik a lelkiismeretét. A határszéli rendőrség, miután ezen bűncselekmények elkövetéséről tudomást szerzett és a mitrovicai törvényszék igazolta, hogy Brandl Péter ezen bűncselekményekért tényleg elkövette és büntetve volt, az országból kiutasította. Brandl ezen végzet megfölebbezte. A napokban érkezett le a belügyminiszteriumnak erre vonatkozó rendelete, mely a határszéli rendőrség intézkedését jóváhagyja. Így Brandl rövid időn belül elhagyja Újvidéket. A nyugatról jövők a legtöbb esetben bűnös előéletűek, ugy a Szerbiából származók is. Mert otthon valamit elkövettek. Eg a lábuk alatt a talaj és sietnek a magyarországi „testvérek” ölelő karjai közé. A német a német menekültet öleli, a szerb a szerb bratyét, kumét fogadja vendégszeretettel. Nem kérdezi egyik sem, hogy miért hagyta el hazáját? Ha ezt megtenné, akkor nagyon sok büntény azonnal napfényre kerülne és nem kellene miatta később pirulnunk.

Szenzációs footballmérkőzés. Vasárnap f. hó 10-én d. u. 5 órakor Délmagyarország nagy-hírű bajnoksapata Bácska I. teljes első csapat belüli összeállításban Újvidéken az U. T. K. sporttelepén az U. T. K. első csapatjával footballmérkőzést fog tartani. Már mult vasárnap kellett volna ennek a szenzációs mérkőzésnek lefolyjni, de a nagy esőzés miatt elmaradt s csak az U. T. K. agitálásának köszönhető, hogy újabb terminusra megnyerte a vidék ezen legjobb csapatát. A mérkőzés pont 5 órakor kezdődik, a a belépő díjak a régi propoganda árak. A mérkőzés bírása Demény M. L. Sz. szövetségi bíró lesz. A Bácska I. vasárnap d. u. 4 óra 22 perccor érkeznek az U. T. K. ünnepélyes fogadtatásban részesíti.

Vízbe fulladt. A hatóság tilalma dacára mégis sokan fürödnek a szabadban. Különösen most v. szélyes a fürdés, mikor a víz roppant nagy. Turoczi József cipész hasonnevű fia hétfőn d. u. a selyemgyár környékén fürdött. A forgó elsodorta és nyomtalanul eltűnt.

Letartóztatott szabadszerelme papnője. Csomor Józsefnét ezért a kedvteléseért tartóztatták le.

Összeeset az örménytemplom előtt Zelenka János, kit az ügyeletes rendőrtisztviselő észmeletlen állapotban talált és azonnal berkocsin a közkórházba szállítottatott.

Halálát lelte, pénteken d. e. röviddel 12 óra előtt Czina Mihály kazánfűtő, ki a Reich és Leberhfele kocsigyárban volt alkalmazva. Czina vizgázatlansága következtében a gépszíjak közé került, melyek fölkapták és teljesen szétrombolták. Közéleben nem volt senki, ki segítségére tehetett volna. Saját vigyázatlansága okozta halálát. Neje és gyermekei siratják.

Mozi. Alttalános közkínátra és utoljára még csak ma vasárnap látható a Tivoli mozgóban Hugó Viktor szenzációs műve A Nyomorultak 9. részben. Már a pénteki és szombai előadások is zsufolt ház előtt történtek; ez eléggé bizonyítja a film páratlan voltát. Tehát ma vasárnap utoljára adják, hogy mindenkinek alkalma legyen végigélni ezen mester művet.

Varjas művészestély az Erzsébet-szállóda kerthelyiségében.

Jóbban félt a büntetéstől mint a haláltól.

Az ujvidéki határszéli rendőrség letartóztatta Drozd József péterrévi 60 éves egyént, ki tömegesen szállította a védőközből ifjakat tengeren-fútra. „Szép” keresetét a határszéli rendőrség megzavarta. Drozdot letartóztatta. Tudta, hogy nagy büntetés vár rá. Kedden előállította az ottani csendőrség és az ujvidéki határszéli rendőrség bürtönébe került. Éjjel az ablakvasra fölakasztotta magát, azzal a kendővel, melyben ételt hozott magával. A bürtőben nem volt egyedül, hanem még egy pasas, aki a hörgésre fölébredt, fölverte az ügyeletes rendőrt, ki életre-keltette. A kórházban fekszik, de nem kell félni. Csak öngyilkosjelölt lett belőle. Büntetését elcsenvedni majd.

Megszökött péksegéd. Schäffer pékmesternél szolgálatban állott Kovács Gyula segéd megszökött. A rendőrségnek sikerült a szökevényt elfognia.

Cselédkönyv nélkül jött Ujvidékre Gebics Mica petruyei 18 éves leány. Állítólag szolgálatot keresett. De a rendőrség tettenérte, mikor a „Tevébe” akart menni egy férfiú karján. Letartóztatták.

Lakásnélkülie! Ladham Tamás és az ifju Tamást, kik éjjeli I kor az utcán kóboroltak, mert lakásuk nincsen, a rendőrség előállította őket.

Postások mulatsága. A m. kir. pósta és távirat üzemeltetők és szolgák országos egyesületének ujvidéki csoportja f. hó 3-án a polgári lövődeben kitűnően sikerült mulatságot rendezett. E napon megnyilvánult az a páratlan rokonérzés, melyet közönségünk a postásokkal szemben érez. Dacára a zuhogó esőnek, a helyiségek a roskadásig megtelek vígkedélyű, mulatni vágyó közönséggel. Meg is érdemlik derek postásaink a legteljesebb pártfogást. Dicséretet érdemel a „Postás Dalárda” melyet Somogyi ur aránylag rövid idő alatt igen szépen kiképezett. Azután a budapesti 40 tagból álló postászenekar a maga nemében páratlan volt, precíz összejáttakkal. Különben is minden simán ment, feszületlenül mulattak hajnalig. Meg kell említenünk a lövőde vendéglő iktetes magyaros konyháját, mely Maurics József vendéglőst dicséri.

Mérges kigyó-marás. Mártinkó Jánosné, kiszácsi lakos kendert áztatott és ekkor egy mérges kigyó mara meg. A kiszácsi községi orvos kezelte ugyan a már feketére dagadt kezét, de nem tudta meggyógyítani. A kétségbeesett asszony Ujvidékre jött és itt dr. Trifkóvics kórházi főorvos két órán át folyton kezelte, végre sikerült a mérgezett részt teljesen eltávolítani és így megmentette a szerencsétlen asszonyt.

Roppant sok gyermek hal meg vörhenyesen Kiszácson. A vármegye alispánjához jelentést tettek és kéri, hogy a községi orvos mellé segítséget adjanak, mert ő egyedül nem győzi a sok betegét ellátni. Tífusz is van a községben. Hivatalos vizsgálat fogja megállapítani, hogy kit terhel a mulasztás.

Igen jövedelmező keresetforrás kínálkozik. Egy mozgó színház aréna eladó. Olvassa a mai számunkban megjelent hirdetést.

Kolera. Addig, míg nem rémített a közvetlen szomszédságból a kolera veszedelme, hallgattunk, de midőn a rendőrségnek csütörtökön d. e. Titeből jelentik, hogy a „Nero” gőzhajón 1 ázsiai koleraeset fordult elő, nem hallgathatunk tovább. A lakosságot figyelmeztetjük, hogy nagyon óvatos legyen és különösen a tisztaságra ügyeljen. Éretlen gyümölcsöt ne egyék, főleg arra ügyeljen, hogy a test mindig tiszta táplálékot kapjon. Senkivel kezet ne szorítsunk. Óvakodjunk a meghűléstől és főleg a gyomor-torástól.

Dun: i útmutató. Hozzászólás érdekes könyvet bocsátott ki a Dunagőzhajózási Társaság. Vonzó leírás ad mindenről felvilágosítást. Elvezet bennünket a Duna születési helyétől egészen a temetkezési helyéig. Gazdag illusztrációk teszik vonzóvá a szépkiállítású könyvet. Egyet azonban figyelmébe ajánlunk a mű szerzőjének, hogy jövőre többet foglalkozzék Ujvidékkel. Van itt sok olyan érdekes dolog, amit felemlíteni lehetne. Ennek is mi vagyunk az oka, mert ha valamit törődneink városunk jó hírével, akkor több életelt adnánk magunkról. Az évekkel ezéltől annyira világgá kürtölt városi jódos fűrdővel sem törődik ma senki. Semmi reklámja sincsen ma már,

ami megkezdett dicsőséges pályafutását megerősítene. Pedig nagyon szeretnők ha legalább ennek a fűrdőnek a révén tudna rólunk a világ. Néma gyermeknek az anyja sem éri szavát. Meg vagyunk róla győződve, ha az útmutató szerzőjét figyelmeztetik a fűrdőnkre, akkor készséggel helyszőrít neki és többmindenről tájékoztatja az utast, ami Ujvidék városában érdekességszámba jöhet.

Megszűnnek a zúgkövetítő-irodák. Mint értesülünk, Harkányi János báró kereskedelmiügyi miniszter legközelebbi rendeletet ad ki az állaskövetítő irodák ellen. A miniszter rendelkezése folytán 1914. január elsejétől az állaskövetítő-zúgirodák megszűnnek s a hatóságok a részükre kiállított igazolványt bevonják. A követítők a jövő esztendőttől fogva egyedül az alkalmazott egyesületek kezében lesz: az egyesületek állaskövetítői már eddig is kielégítő sikerrel töltötték be hivatásukat, az új rend folytán azonban még nagyobb feladat vár az egyesületek eme szociális intézményére. A kereskedők tudni fogják, hogy csakis az egyesületek révén juthatnak megfelelő munkaelethez és épen azért csak az egyesületi díjmentes követítőtől fognak kérni tisztviselőt. Az egyesületekre nagyobb missziót ró a miniszterium rendelete folytán beállott új helyzet, de kárpótlást találnak abban, hogy a kifejldött állaskövetítő kitűnő propagáló eszköz lesz a szervezkedésnél.

Elfűstölt milliók. A dohányjövédéki statisztikai hivatal most állította összes az 1912. évben eladott dohánytermékek statisztikáját, a melyből kitűnik, hogy a dohánytermékek megdrágítása miatt a közönség az olcsóbb fajtaú gyártmányokat vásárolta nagyobb mértékben. A mult évben az általános forgalomban lévő gyártmányok közül 23.442 kilogramm burnót, 19.092.143 kilogramm pipadohány (20 százalék emelkedés), 656.350.383 darab pipadohányféle (7.2 százalék emelkedés), 572.897.101 darab szivar (4.058.200 regalitas, 26.098.800 darab trabucos, 17.607.300 britanica, 22.639.650 rövid magyar szivar, 60.604.620 cigarrillos stb.), 2.271.726.410 szivarka (161.213.770 király, 629.462.650 hólggy, 71.466.700 herczegovinai, 1.058.137.600 magyar cigarettá stb.) fogott el. A belföldi különlegességi gyártmányokból 267.238 kilogramm pipadohány, 15.363.297 szivar (a regalie média fogott el e minőségűből a legnagyobb mennyiségben (10.281.400 darab), a mi 17.5 százalék esést jelent, 62.267.315, szivarka (35 százalék esés) kelt el. A kincstár bevételre a mult évben az eladott dohánytermékekből 170.522.693 korona volt. Az általános forgalomban lévő gyártmányokból ugyanis 152.894.582 korona, a belföldi különlegességi gyártmányokból 13.758.418 korona és a külföldi különlegességi gyártmányokból 3.869.693 korona felelt be. Az 1911-ik évben ezzel szemben az általános forgalomban lévő gyártmányok 139.567.452 koronát, a belföldi különleges gyártmányok 13.858.091 koronát és a külföldi különlegességi gyártmányok 3.236.825 koronát övedelmeztek. Az 1912-ik évben tehát az 1911 ikhez viszonyítva 8.8 százalék volt az emelkedés a bevételben. A mult évben 13.880.324 koronával vettek be többet, mint az 1911-ik évben.

A közönség köréből.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!
A t. szerkesztő urnak a kereskedőkkel szemben tanúsított előzékenysége készlet engem a következők elmondására.

Mikor a főkapitá'y ur oly szívélyesen és barátságosan tárgyalt velünk, mikor t. Kovács Bálint urnak a pontonkint előterjesztett, a kereskedelemre annyira fontos és életbevágó javaslatát elfogadta, könnyebűtlen lélekzetünk föl. Mert tudtuk, hogy ügyünk föl kezekben van. Amit kívántunk az meglett. Csak egy nem! Az aszfaltozás. A piacot egészen végig sürgösen ki kell aszfaltozni. Az izr. hitközségi épülettől egészen a Széchenyi utca sarkáig. Az utcán történik a csomagolás és így különösen most, amikor sok esőzés után a csomagolás sáros. Ezért kérjük a városi hatóságot, hogy ne fél munkát végezzon, hanem az egész piacot fődje be burkolattal. Egészségi és szépségi szempontból kívánatos ez. Tudjuk, hogy a város nem zárkozik el attól, ami jó hírnevét a külföldön is emeli, ezért bátorodtunk föl szólni, míg nem késő. —

A t. szerkesztő urnak
tisztelő hiva
egy gyümölcskereskedő.

A GROSZINGER-féle
Lili eréme a legszebb készítő
és bőrfinomító készítmény.
Lehmann-féle szappan nagykedveltpipere-cikk

Pályázati hirdetés.

Az ujvidéki kerületi munkásbiztosító pöntár igazgatósága 1913. évi július hó 27-én tartott ülésében 1913. évi augusztus hó 15-én d. e. 12 órakor lejáró határidővel ezennel két kezelőorvosi állásra Ujvidék székhellyel pályázatot hirdet.

Ezen állások mindegyike az orvosi illetményszabályzat III. osztályának IV. fokozata szerint évi 3600 kor. kezdőfizetés, 360 korona fuvardíj és az illetményszabályzatnak megfelelően négyvenként 400 koronát kitevő korpótlék jár.

A pályázó orvosok oklevélük és netáni egyéb bizonyítványaik bemutatása mellett a magyar nyelvnek szóban és írásban való tudását és magyar állampolgárságukat igazolni, a megválasztott orvosok pedig a pöntári orvosi szolgálat feyelmi és illetményszabályzatát magukra nézve kötelezőnek elfogadni tartoznak.

A megválasztott orvosok állásaitak 1913. évi szeptember 1-én elfoglalni tartoznak.

Ujvidék. 1913. évi július hó 30-án.

Pospischill Ferenc s. k. Herbach József s. k.
igazgató. elnök.

**Thierry A. gyógyszerész
balzsama**

Allem echter Balsam
aus der Schicklungs-Apparate
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Jaureban

Utólerhetetlen hatású tudó-
és mellbetegségeknek, enyhíti
a katarust, megszünteti a fáj-
dalmat okozó köhögést, To-
korygulladást, rekedtséget és
gégébajokat megszüntet, vala-
mint lazi, különösen jó
hatású gyomorgeres és kolika
ellen. Gyogyhatás aranyer
és atestű bántalmaknál, tisz-
títja a vesekét, eltávolítja
kétszűnt, elősegíti az emésztést.
Kitűnően bevált fogfajásnál,
odvas fogak, szájhűtésnél, vala-
mint az összes száj-és fog-
betegségek, bülfüges ellen,
megszünteti a szá'y vagy
gyomorotl eredő bűzt. Jó hatású pantiakgillizsnál.
Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbancot, lazo-
tolt erdő hólyagot, kelést, szemölcsöt, egési sebet,
megfogyott testrészeket, vart és kiütést. Fül-
bántalmak ellen kitűnő hatású. Minden haznál
különbösen influenza, kolera vagy más járványoknál
kezelni legyen.

Irjunk: Thierry A. Órangyal-gyógytárának
Pregrada, Rohitsch mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialüveg
560 korona.

Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény!

**Thierry A. gyógyszerész egyedül
valódi Centifolia-kenőcse.**

Megakadályoz s megszüntet vér-
mérgezést, fájdalmas operáció-
kat leggyakrabban feleslegesse
tesz. Használatos gyerekágyas
nőkvel fájó emlők, tejmegindítás,
rekedés, elölkeményedés ellen.
Orbán, feltört lábak, sebek,
dagadt végtagok, csontusz, fe-
kélyek, ütés, szurás, lövés, vagy
vagy zudós által okozott sebeknél kitűnő gyógy-
hatású szer. Idegen testek eltávolítására mint:
üveg, szalka, por, seret, túske stb. kinövesék,
karbunkulus, kepdőzvények, valamint rak ellen,
fereg, rothadás, körömgölyög, hólyag, egési sebek,
hosszu betegségeknek előforduló föfiekvesnél, vér-
keleseknek, fülfolyásnál, valamint kipallás esetén
csecsemőknek stb. kitűnő hatású.

2 tégely ára K 360 a pénz előzetes beküldése
vagy utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható: **Török József** gyogytárában,
valamint az ország legtöbb gyogytárában.
Nagyan: **Thalmayer és Seitz**, **Kochmeister Utó-
dál, Radanovits Testv.** drogueriájában Budapestben
kapható. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül!

**Thierry A. Órangyal gyogytárából
Pregrada, Rohitsch mellett.**

Elsőrangú

könyvkötészetemet,

a szakmába vágó minden munkát a t. közönség b. figyelmébe ajánlok.

Pontos, díszes, tartós munka, jutányos árak elveim, melyeknek megvalósítására töreksem. Ebben kérem a b. támogatást.

Beck János

könyvkötő
rom. kath. teaplomudvar.

Értesítés.

Tisztelettel jelentem a nagyérdemű közönségnek, hogy a „**Royal**”-féle kávéházat átvettem és teljesen átalakítottam. Iparkodom, hogy ezen kávéházból egy az újvidéki viszonyoknak megfelelő, tisztességes alapokon nyugvó polgári kávéházat és vendéglőt létesítsek.

Törekvésemmel oda hatok, hogy nálam mindenki jól érezze magát.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálással, jó italok és ételekkel t. vendégeim állandó bizalmát megnyerni óhajtom és erre kérem is.

Házonkívülre és abonálásra jóhirű könyvmat ajánlom. Tiszta vendégszobák.

Teljes tisztelettel
Gaál Péter.

Ne dobja el

ha vištelés ruhája van, vasaltassa ki, tisztítassa meg, ekkor sok pénzt megtakarít.

Ritter Ferenc

szakember ebben, nála megújul a használt ruha. Olyan szép lesz mint az új. *Kész női gyermek ruhák* is kaphatók itt: Rákóczi Ferenc-ut 29. alatt.

Értesítés.

A „Peppa és Heisler”-féle

redőnyüzlet, raktárral együtt jutányosan szabadkézéből eladó.

Érdeklődők *Rákóczi Ferenc-ut 28. sz. alatt* mindenről bővebb fölvilágosítást nyerhetnek. Szerkesztőségünk is szívesen szolgál értesítéssel.

Regényi Kálmán

ékszerész, órás és látszerész Ujvidék, a rom. kath. templom épületében.

Aranyéremmel kitüntetve.

A tör. szabadalmazott és védjegyzett

„Gurkin”

a legjobb konzerváló szer az összes zöld tápszernek (ugorka, paprika, zöldbab stb.) gyümölcs-félék részére.

Gyártja és szállítja:

Gurkin-Művek, Ujvidék.

Olcsebb és jobb, mint a salicil.

Órrossing megírásáért. Átalmatlan.

Fertészedés vagy megromlás bizárvá.

Két fiut teljes ellátásra elfogad

intelligens család, hol kitünő igazi művelt nevelés, szülői bánásmódban volna részük. Zongorahasználat, különféle nyelvek tanulása, gyorsírás elsajátítása. Feltételek mérsékeltek. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Festékek

és festészeti szakmába vágó

minden kellék, háztartási cikkek, legjobb gyártmányu szappanok, a lehető

legolcsóbb árak mellett

kitünő minőségben állandóan raktáron tart

Mijatovits Branimir

utóda

Kossuth Lajos-utca 7. sz.

Az „Abbázia” átvétele.

A t. közönségnek b. tudomására adom, hogy a Rákóczi Ferenc-uton lévő eddig Scheinberger Károly tulajdonát képező „**Abbázia**” kávéházat átvettem és saját kezelésben tovább vezetem. Ujvidék érdemes közönsége ismeri eddigi tisztességes tevékenységemet és ezért bátran remélhetem, hogy továbbra is b. bizalmával kitüntetni szives lesz. A kávéház mellett **söracsarnokot** és **büffét** is rendezek be, ahol kitünő italok- és ételekkel a nap bármely szakában szolgálhatok. Pontos és tisztességes kiszolgáltatásról gondoskodom.

Az „Abbázia” helyiségeit teljesen ujjonnan rendeztem be és alakítottam át. Az előcsarnokot kellemes nyári tartózkodási helyé változtattam át.

Szives pártfogást kér

teljes tisztelettel

Koplovits József.

Eladó

egy teljesen fölszerelt

mozgó színház.

A kész és jelenleg fölállított aréna 1200 ember befogadására alkalmas. Székek- és ülőhelyekkel el van látva. A legmodernebb vetítő gépek, tűzbiztonsági készülékek stb. **Szabad kézből jutányosan eladó.**

Közelebbit a kiadóhivatal.

RED STAR LINE

VÖRÖS CSILLAG VONAL

Antwerpen-Amerika

Rendes és közvetlen postahajójáratok Antwerpen-New-York és Antwerpen-Boston között.

A TARSASÁG HAJÓRAJA

Samland, Gothland, Mesaba, Lapland, Finland, Kronland, Zeeland, Vaderland, Marguette, Menominee, Manitou.

A hajók New-York felé minden szombaton és Bostonba minden második csütörtökön indulnak. Bővebb felvilágosítás

Red-Star-Line

magyarországi képviselője BUDAPEST VIII. Köztemető-út 12/a.

Telefon József 10—37. szám.

24171. szám. kig. 1913.

Árlejtségi hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa a város intézményeinek állatállománya részére az 1913. évi szeptember hó 1-től 1914. évi július hó 31-ig terjedő időtartamra szükséges zab biztosítására f. évi augusztus 22-iki déli 12 órakor zárt ajánlati versenyárgyalást fog a gazdasági ügyosztályban megtartani.

Felhívjuk a pályázni szándékozókat, hogy a kb. 700 mm. zabszükségletre nézve ajánlataikat a jelzett időpontig és helyen annál is inkább nyujtsák be, mert elkészen érkezett, valamint a kellően fel nem szerelt, avagy utóajánlatokat figyelembe nem vesszük.

A szállítandó zabból minta gyanánt lezárt zsákban legalább 2 kg. az árlejtségi időpontjáig a gazdasági hivatalhoz be- küldendő.

Bánatpénz fejében 1000 korona a város pénztáránál előzetesen leteendő és az erről szóló letétjegy az ajánlathoz csatolandó.

Ajánlattevő ajánlatában kijelenteni tartozik, hogy az árlejtségi feltételeket ismeri és azoknak magát alávetni.

A városi tanács fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között az arra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Az árlejtségi feltételek a gazdasági hivatal 33/b. számú irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Ujvidék szab. kir. város tanácsának 1913. évi augusztus hó 2 napján tartott üléséből.

kir. tanácsos polgármester h.

Dr. Marczevics Imre

főjegyző.

Első Ujvidéki szépségápolás!

Villanyvibrációval arcmaszáge! Hajeltávolítás, hölgyeknek arc és karról 5 perc alatt fájdalom nélkül. Bámulatos eredmény. Vidékre a szert pontos utasítással diszkrétén küldöm. Elhanyagolt archibák végleges eltávolítása. Szemölcs eltávolítás fájdalom nélkül. Szepítő, szemölcs ráncsimító krémek vidékre diszkrétén küldök.

Szakács Melánia asszony Kosmetikai intézete
Ujvidék, Temerini-ut 26. (Almási-utca sarkán.)

Hova utazik?

Nem a kíváncsiság bánt, hanem csak az, hogy *nem lesz jó bőrödnye, uti- és női kézi táskája, finom jó erszénye.*

Ha ezeket és más egyéb utazási kellékeket

Dietrich Frigyesnél

Duna-utca 34. szám alatt szerzi be, akkor *nyugodtan utazhat, nyaralhat*, mert ilyeneket úgy minőség, mint olcsóság tekintetében másutt nem vehet.

Szerémi

borozó

Ujvidéken.

KENYER-UTCA 23. SZÁM alatt a Központi Hírelintézettel szemben, melyben SCHWARZ JÓZSEF úr saját termésű borai, égetett törköly pálinkája, a 27 holdnyi kamenicai Paraga hegyen lévő szőlőjéből, poharanként vagy zárt palackokban mérsékelt árak mellett kerülnek kimérésre.

Megrendelések 50 literen felül hordóban
SCHWARZ TESTVÉREK irodájába in-
■■■■ tézendők (Haltér 12. szám). ■■■■

A borozóban olcsón és jól lehet étkezni.

Felhívás!

Az Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár r.-t. Ujvidék most nyitja meg

VI. hetibetét csoportját.

garantált minimális 5%-al kamatoztatik.

A heti befizetések kötelező időtartama 3 év, mégis célszerűségi szempontból lehetővé tettük feleinknek 4 éves heti betétkönyvecskék váltását is.

A legkisebb részlet heti 1.— kor. de váltható egy könyvecskére több részlet is. A heti betétkönyvecske kiváltása már jövő hó 1-én veszi kezdetét.

Teljes tisztelettel

Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár
Részvénytársaság
i g a z a t ó s á g a.

NYOMTATVÁNYOK

ÉS

legdivatosabban, tisztán és olcsón
készít

MERKUR-NYOMDA

Fuchs Oszkár és társa utóda, UJVIDÉK

WINKLE-PALOTA az udvarban.

TELEFON: 151.

ERZSÉBET

szállodában

esténkint a hírneves

Vajda Dezső és fiai

kittinő cigányzenekara

hangversenyez.

TIVOLI

mozgófénykép SZÍNHÁZ

a világ legjobb és minden szenzációt feltüntető filmeket mutat be. Első az első között.

Előadás kezdete: hétköznapokon d. u. 5, vasár- és ünnepnapokon: d. u. 3-kor.

Minden szerdán délután 3 órákor gyermekelőadás, tanulságos, oktató és mulattató műsorral.

E heti szenzáció:

Nyomorultak.

Hidegvíz-gyógyintézet

Kamenicán

Kneipp rendszere szerint.

Remek berendezésű, igen szép fekvésű a kamenicai völgyben. Teljesen pormentes, ozondús levegő. A modern hygienia minden kellékével felszerelve. Ujvidékről vasuti és hajó összeköttetés. Teljes ellátás és gyógykezelési díj igen mérsékelt.

Prospektusokat szívesen küld *Reit Antal* lelkész, *Kamenica*, Szerémm.

Grosz és Krausz

legnagyobb butor és szőnyeg áruháza

Telefon 24. sz.

Ujvidék.

Telefon 24. sz.

Az első magyar torontáli szőnyeggyár főraktára.

Valódi vödörv?

Őszi trágyázás!

THOMASSALAK

A legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya! Óvakodjunk a hamisításoktól! Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti ólomzár van rajta.

Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva.

KALMÁR VILMÓS

a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezérképviselője
Budapest, VI., Andrassy-ut 49.

Különösen a je lenegi rendkívül olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.